

9.5.1980

Opastus- ja
Semaforin 7

00520 HELSINKI
HELSINGFORS 62

Puhelin 1511
Telefon

Työeläkelaitoksille

SUKUPOLVENVAIHDOSSELÄKKEEN LISÄOSAN MÄÄRÄYTYMINEN

Hallitus on huhtikuun 18 päivänä 1980 antanut Eduskunnalle esityksen laiksi maatalousyrittäjien eläkelain 6c §:n muuttamisesta.

Heinäkuun alusta voimaan tulevan lainmuutoksen mukaan kansaneläke-etuudet määräytyvät nykyisen kolmen kuntaryhmän sijasta kahden kuntaryhmän mukaan. Tämän johdosta esitetään maatalousyrittäjien eläkelakia muutettavaksi siten, että sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosa määräytyisi kansaneläkkeen perusosan ja toisen kuntaryhmän mukaisen täysimääräisen tukiosan yhteenlasketun määrän mukaan sellaisena kuin se on sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamisvuoden alussa.

Muutos on esitetty tulevan voimaan heinäkuun alusta 1980. Voimaantulosäännöksen mukaan samalla tarkistettaisiin aikaisemmin myönnettyjen sukupolvenvaihdoseläkkeiden lisäosat vastaamaan vähintään uusien säännösten mukaista lisäosaa.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

Hallituksen esitys

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien eläkelain 6 c §:n muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksessä ehdotetaan maatalousyrittäjien eläkelakia muutettavaksi siten, että sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosa määräytyisi kansaneläkkeen perusosan ja toisen kuntaryhmän mukaisen täysimääräisen tukiosan yhteenlasketun määrän mukaan sellaisena kuin se on sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamisvuoden alussa.

Muutos tulisi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1980 ja samalla tarkistettaisiin aikaisemmin myönnettyjen sukupolvenvaihdoseläkkeiden lisäosat vastaamaan vähintään uusien säännösten mukaista lisäosaa.

PERUSTELUT.

Tasavallan Presidentti on 28 päivänä maaliskuuta 1980 vahvistanut lait kansaneläkelain 27 §:n ja rintamasotilaseläkelain muuttamisesta sekä erät niihin liittyvät lait (230—238/80). Kansaneläke-, rintamasotilaseläke- ja perhe-eläke-etuuksien määräytymissäännöksiä muutettiin siten, että nämä etuudet määräytyvät kahden kuntaryhmän mukaan nykyisen kolmen kuntaryhmän sijasta. Hallituksen esityksessä (HE n:o 177/1979 vp.) todettiin, että vastaavasta muutoksesta maatalousyrittäjien eläkelain 6 c §:ään tehdään erillinen lakiehdotus.

Maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) mukainen sukupolvenvaihdoseläke muodostuu kahdesta osasta: perusmäärästä ja lisäosasta. Nämä osat yhdessä vastaavat sitä kokonaiseläkettä, jonka asianomainen saa vanhuuseläkeikänsä. Eläkkeensaajan täyttäessä 65 vuotta perusmäärä muuttuu maatalousyrittäjien eläkelain mukaiseksi vanhuuseläkkeeksi ja lisäosan sijasta eläkkeensaajalle maksetaan kansaneläkettä. Maatalousyrittäjien eläkelain 6 c §:n 1 momentin mukaan sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosa on yhtä suuri kuin lapsettoman yksinäisen henkilön kansaneläkkeen perusosan ja täysimääräisen tukiosan yhteenlaskettu määrä kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettussa kolmannessa kuntaryh-

mässä sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamishetkellä.

Kun kansaneläkejärjestelmässä siirrytään kahteen kuntaryhmään nykyisen kolmen kuntaryhmän sijasta 1 päivänä heinäkuuta 1980, olisi tästä johtuen sukupolvenvaihdoseläkkeiden lisäosat määrättävä toisen kuntaryhmän mukaan. Näin meneteltäisiin tapauksissa, joissa viljelmän luovutus tapahtuu tai maatalousyrittäjien eläkelain 6 g §:ssä tarkoitettu ehdollinen päätös eläkkeen perustuessa sanottuun pykälään annetaan uusien säännösten voimaantulon jälkeen. Kun lisäosa korvaa tulevan kansaneläkkeen, olisi kuntaryhmien muutoksesta aiheutuva korotus ulotettava koskemaan myös aikaisemmin myönnettyjä sukupolvenvaihdoseläkkeitä sikäli kuin niiden lisäosat jäisivät uusien säännösten edellyttämää määrää pienemmiksi. Tällaista menettelyä myös Maataloustuottajien Keskusliitto on esittänyt.

Järjestelmien erosta johtuen syntyy sukupolvenvaihdoseläkkeiden lisäosien indeksikorotuksissa päällekkäisyyttä. Tämä ehdotetaan korjattavaksi siten, että lisäosa määrättäisiin sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamisvuoden alussa eikä myöntämishetkellä maksettavan kansaneläkkeen mukaan.

Esityksestä aiheutuvat vuotuiset lisäkustannukset olisivat vuonna 1980 0,39 miljoonaa, vuonna 1981 0,89 miljoonaa, vuonna 1982 0,74 miljoonaa ja vuonna 1983 0,54 miljoonaa markkaa. Jos sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmä jatketaan vuoden 1980 jälkeenkin, olisivat vastaavat vuotuiset lisäkustannukset 0,39 mil-

joonaa, 1,32 miljoonaa, 1,52 miljoonaa ja 1,68 miljoonaa markkaa. Lisäkustannukset tulisivat kaikki valtion vastattaviksi.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus.

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain 6 c §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain 6 c §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä syyskuuta 1974 annetussa laissa (751/74), näin kuuluvaksi:

6 c §.

Sukupolvenvaihdoseläkkeenä maksetaan perusmäärä ja lisäosa. Eläkkeen perusmäärä on yhtä suuri kuin se tämän lain mukainen työkyvyttömyyseläke, joka maatalousyrittäjälle olisi myönnetty, jos hänellä viljelmän hallinnan siirtymishetkellä olisi ollut oikeus täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen. Perusmäärän suuruutta määrittäessä ei kuitenkaan oteta huomioon sellaista oikeutta eläkkeeseen, joka perustuu maatalousyrittäjän työ- tai virkasuhteen taikka muuhun kuin tässä laissa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan. Eläkkeen lisäosa on yhtä suuri kuin lapsettoman yksinäisen henkilön kansaneläkkeen perusosan ja täysimääräisen tukiosan yhteenlaskettu määrä kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettussa toisessa kuntaryhmässä sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamisvuoden tammikuun 1 päivänä. Jos kuitenkin maatalousyrittäjän aviopuolisolla myös on oikeus

saada sukupolvenvaihdoseläkettä, alennetaan lisäosan määrä 12 prosentilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1980 ja sitä sovelletaan, jos viljelmän luovutus tapahtuu tai maatalousyrittäjien eläkelain 6 g §:ssä tarkoitettu ehdollinen päätös eläkkeen perustuessa sanottuun pykälään annetaan kesäkuun 30 päivän 1980 jälkeen.

Jos sukupolvenvaihdoseläkettä muutoin kuin edellä 1 momentissa mainituissa tapauksissa olisi maksettava tämän lain tultua voimaan eikä eläkkeen lisäosan määrä ole lain voimaantulo- hetkellä vähintään yhtä suuri kuin se olisi tämän lain mukaisesti määriteltynä, korotetaan lisäosaa tämän lain mukaisen lisäosan ja maksettavan lisäosan erotuksella. Edellä sanottu ei kuitenkaan koske lisäosaa, jota on maatalousyrittäjien eläkelain 6 d §:n 3 momentin nojalla vähennetty.

Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 1980.

Tasavallan Presidentti